

Số: 272/TB-VKSTC

Hà Nội, ngày 15 tháng 11 năm 2021

THÔNG BÁO

**Rút kinh nghiệm vụ án hình sự Hội đồng thẩm phán Tòa án nhân dân tối cao
xét xử giám đốc thẩm hủy án phúc thẩm và giữ nguyên án sơ thẩm**

Ngày 03/3/2021, Hội đồng Thẩm phán Tòa án nhân dân tối cao đã xét xử theo thủ tục giám đốc thẩm vụ án Phan Đăng Trường phạm tội “Buôn bán hàng giả” xảy ra tại thành phố Hà Nội. Trên cơ sở kết quả giám đốc thẩm, Vụ Thực hành quyền công tố và kiểm sát xét xử hình sự (Vụ 7) thông báo, yêu cầu Viện kiểm sát các địa phương rút kinh nghiệm về vận dụng tình tiết giảm nhẹ trách nhiệm hình sự làm căn cứ để cho bị cáo được hưởng án treo, cụ thể như sau:

I. NỘI DUNG VỤ ÁN VÀ QUÁ TRÌNH TỐ TỤNG

Khoảng 09 giờ 30 phút ngày 11/10/2017, Tổ công tác Phòng Cảnh sát kinh tế, Phòng cảnh sát môi trường – Công an thành phố Hà Nội phát hiện xe ô tô tải biển kiểm soát 29C-565.77 dừng đỗ tại khu vực trước cổng Công ty Cổ phần CP Việt Nam, địa chỉ: Tổ 2, khu Tân Mai, thị trấn Xuân Mai, huyện Chương Mỹ, thành phố Hà Nội có biểu hiện nghi vấn. Tổ công tác đã kiểm tra xác định trên xe có Phan Đăng Trường và lái xe là Đỗ Hoài Nam, trên thùng xe có nhiều ống nhựa mang nhãn hiệu “TIEN PHONG”. Đỗ Hoài Nam, Phan Đăng Trường không xuất trình được hóa đơn, chứng từ chứng minh nguồn gốc xuất xứ của số ống nhựa trên. Tại trụ sở Công an thị trấn Xuân Mai, Phan Đăng Trường khai số ống nhựa trên xe ô tô là do Trường làm giả nhãn hiệu “TIEN PHONG” tại kho hàng của Trường ở thôn Triệu Xuyên, xã Long Xuyên, huyện Phúc Thọ, thành phố Hà Nội. Tổ công tác đã lập biên bản thu giữ 1.039 ống nhựa mang nhãn hiệu “TIEN PHONG”, chiều dài mỗi ống là 4m, gồm nhiều kích cỡ, nhỏ nhất phi 48 đến lớn nhất phi 110. Ngoài ra, Cơ quan điều tra còn thu giữ 03 hộp lưỡi dao; 02 lọ mực in; 01 bộ máy in và 01 bộ điều khiển.

Tại Kết luận giám định số 6158/KLGD-PC54 ngày 02/11/2017, phòng Kỹ thuật hình sự Công an thành phố Hà Nội, kết luận: Các chi tiết in logo “TIEN PHONG” và “ONG NHUA TIEN PHONG” trên 2659 ống nhựa nhãn hiệu “TIEN PHONG” thu giữ của Phan Đăng Trường với các chi tiết in logo “TIEN PHONG” và “ONG NHUA TIEN PHONG” trên các ống nhựa mang nhãn hiệu “TIEN PHONG” do Công ty Cổ phần Thiếu niên Tiền Phong sản xuất cung cấp là không phải do cùng một bản in ra.

Căn cứ vào bảng giá sản phẩm ống nhựa ban hành theo Quyết định số 46 có hiệu lực từ ngày 01/9/2016, Công ty Cổ phần nhựa Thiếu niên Tiền Phong xác định: Giá trị số hàng thật tương đương với số hàng giả mà Cơ quan điều tra đã thu giữ của Phan Đăng Trường tại thời điểm ngày 11/10/2017 là 405.843.460 đồng.

Quá trình điều tra xác định: tháng 9 năm 2017, Trường thấy ống nhựa nhãn hiệu "Asico" của Công ty cổ phần nhựa Á Châu, địa chỉ: Lô 4 khu Công nghiệp Tràng Duệ, xã Lê Lợi, huyện An Dương, thành phố Hải Phòng có giá chưa bằng 1/2 so với giá ống nhựa nhãn hiệu "TIEN PHONG", nên Trường nảy sinh ý định làm giả ống nhựa nhãn hiệu "TIEN PHONG" để bán kiếm lời. Trường làm giả và tiêu thụ ống nhựa nhãn hiệu "TIEN PHONG" bằng thủ đoạn mua ống nhựa nhãn hiệu "Asico" về để tại kho hàng của Trường ở thôn Triệu Xuyên, xã Long Xuyên, huyện Phúc Thọ, Hà Nội, dùng dao dọc giấy cạo chữ Asico trên ống nhựa, bôi hóa chất để làm mờ vết cạo, vết xước. Sau khi làm xong, Trường vận chuyển các ống nhựa trên về kho hàng thứ hai của Trường ở thôn Phù Long, xã Long Xuyên, huyện Phúc Thọ, Hà Nội rồi dùng máy in phun để in nhãn hiệu "TIEN PHONG", Trường đi dọc tuyến đường Xuân Mai – Hòa Bình vào các cửa hàng bán ống nhựa giới thiệu Trường có nhiều ống nhựa nhãn hiệu "TIEN PHONG" đủ các chủng loại, kích cỡ bán với giá thấp hơn giá thị trường, nếu có nhu cầu mua thì gọi điện thoại, Trường sẽ giao hàng tại địa chỉ theo yêu cầu của người mua. Trường khai số ống nhựa mà Cơ quan điều tra thu giữ ngày 11/10/2017 là do ngày 10/10/2017 có khách hàng gọi điện thoại đặt mua của Trường 1.039 ống nhựa mang nhãn hiệu "TIEN PHONG" với giá 61.567.000 đồng và hẹn giao hàng tại khu vực Công ty Cổ phần CP Việt Nam. Sau khi có khách đặt mua, khoảng 07 giờ ngày 11/10/2017, Trường thuê Đỗ Hoài Nam chở ống nhựa đã giả nhãn hiệu "TIEN PHONG" từ kho hàng đến điểm hẹn giao hàng thì bị Công an phát hiện, bắt giữ. Trường khai nếu không bị bắt, số ống nhựa đó Trường sẽ thu lời khoảng 10 triệu đồng.

Tại Bản án hình sự sơ thẩm số 159/2018/HSST ngày 4/5/2018, Tòa án nhân dân thành phố Hà Nội áp dụng điểm e khoản 2 Điều 156 Bộ luật hình sự năm 1999; điểm s, khoản 1, khoản 2 Điều 51; khoản 1 Điều 38 Bộ luật hình sự năm 2015, xử phạt Phan Đăng Trường 36 tháng tù về tội "Buôn bán hàng giả".

Ngày 17/5/2018, Phan Đăng Trường có đơn kháng cáo xin được hưởng án treo.

Tại Bản án hình sự phúc thẩm số 180/2019/HSPT ngày 9/4/2019, Tòa án nhân dân cấp cao tại Hà Nội chấp nhận kháng cáo của Phan Đăng Trường, sửa bản án hình sự sơ thẩm của Tòa án nhân dân thành phố Hà Nội về phần hình phạt tù đối với Phan Đăng Trường, áp dụng điểm e khoản 2 Điều 156 Bộ luật hình sự năm 1999; điểm h, s khoản 1, khoản 2 Điều 51; Điều 65 Bộ luật hình sự năm 2015, xử phạt Phan Đăng Trường 36 tháng tù về tội "Buôn bán hàng giả", nhưng cho hưởng án treo, thời gian thử thách 60 tháng kể từ ngày tuyên án phúc thẩm.

Tại Quyết định kháng nghị giám đốc thẩm số 07/2020/KN-HS ngày 31/3/2020, Chánh án Tòa án nhân dân tối cao kháng nghị Bản án hình sự phúc thẩm số 180/2019/HSPT ngày 09/4/2019 của Tòa án nhân dân cấp cao tại Hà Nội. Đề nghị Hội đồng thẩm phán Tòa án nhân dân tối cao xét xử giám đốc thẩm theo hướng hủy bản án hình sự phúc thẩm nêu trên và giữ nguyên quyết định của Bản án hình sự sơ thẩm số 159/2018/HSST ngày 04/5/2018 của Tòa án nhân dân thành phố Hà Nội về phần hình phạt đối với bị cáo Phan Đăng Trường.

Tại Quyết định giám đốc thẩm số 15/2021/HS-GĐT ngày 03/3/2021, Hội đồng thẩm phán Tòa án nhân dân tối cao, quyết định hủy Bản án hình sự phúc thẩm số 180/2019/HSPT ngày 9/4/2019 của Tòa án nhân dân cấp cao tại Hà Nội về phần quyết định hình phạt đối với Phan Đăng Trường; giữ nguyên quyết định của Bản án hình sự sơ thẩm số 159/2018/HSST ngày 04/5/2018 của Tòa án nhân dân thành phố Hà Nội về phần hình phạt đối với bị cáo Phan Đăng Trường.

II. NỘI DUNG RÚT KINH NGHIỆM

1. Việc áp dụng tình tiết giảm nhẹ trách nhiệm hình sự không có căn cứ pháp luật

Phan Đăng Trường buôn bán hàng giả là ống nhựa nhãn hiệu “TIEN PHONG” tương đương với số lượng hàng thật có giá trị 405.843.460 đồng, hành vi phạm tội thuộc trường hợp rất nghiêm trọng được quy định tại điểm e khoản 2 Điều 156 Bộ luật hình sự năm 1999 có khung hình phạt từ 3 năm đến 10 năm tù, hàng giả tương đương với số lượng hàng thật có giá trị từ 150 triệu đồng đến dưới 500 triệu đồng.

Quá trình điều tra, truy tố, xét xử, Phan Đăng Trường thành khẩn khai nhận, tự nguyện nộp lại số tiền thu lời bất chính, Tòa án cấp sơ thẩm đã áp dụng tình tiết giảm nhẹ trách nhiệm hình sự quy định tại điểm s khoản 1, khoản 2 Điều 51 Bộ luật hình sự năm 2015, đánh giá đặc điểm về nhân thân, xử phạt bị cáo ở mức khởi điểm của khung hình phạt (36 tháng tù) về tội “Buôn bán hàng giả” là đã quá nhẹ.

Khi xét xử phúc thẩm, Hội đồng xét xử nhận định: “giá trị hàng hóa giả tương đương 405 triệu đồng hàng thật mà bị cáo tham gia buôn bán chỉ có mức độ và trong khi chờ hàng đi giao thì bị phát hiện, bắt giữ, thu lại hàng hóa kịp thời nên hậu quả của vụ án đã được hạn chế đáng kể” để áp dụng thêm tình tiết giảm nhẹ trách nhiệm hình sự “phạm tội nhưng chưa gây thiệt hại hoặc gây thiệt hại không lớn” quy định tại điểm h khoản 1 Điều 51 Bộ luật hình sự năm 2015 đối với Phan Đăng Trường là không đúng, từ đó sửa bản án hình sự sơ thẩm, áp dụng Điều 65 Bộ luật hình sự năm 2015 cho bị cáo được hưởng án treo là không tương xứng với tính chất, mức độ nguy hiểm của hành vi phạm tội mà bị cáo đã thực hiện; không đáp ứng yêu cầu chống và phòng ngừa loại tội phạm này trong tình hình hiện nay.

2. Khi thực hành quyền công tố và kiểm sát xét xử phúc thẩm vụ án hình sự, Kiểm sát viên có quan điểm không đúng với quy định của pháp luật hình sự

Tại phiên tòa phúc thẩm, đại diện Viện kiểm sát nhân dân cấp cao tại Hà Nội cho rằng: “hàng hóa mà bị cáo làm giả không phải là thực phẩm hoặc thuốc chữa bệnh, mà là ống nhựa tiền phong, là vật liệu xây dựng, ống nhựa này tuy chất lượng không bằng ống nhựa tiền phong, nhưng giá trị sử dụng thì vẫn cao; hơn nữa, xét thấy lượng hàng giả này tương đương với hàng thật chỉ có mức độ và bị cáo lại phạm tội lần đầu; do đó, đề nghị Hội đồng xét xử chấp nhận kháng cáo của bị cáo”, quan điểm, nhận định này là không chính xác, việc nhận định ống nhựa tiền phong giả vẫn có giá trị sử dụng cao và đề nghị Hội đồng xét xử chấp nhận kháng cáo, cho bị cáo được hưởng án treo là không đánh giá đúng tính chất hành vi phạm tội của bị cáo, không đúng tinh thần pháp luật, điều luật.

Viện kiểm sát nhân dân tối cao yêu cầu các Viện kiểm sát nhân dân cấp cao, Viện kiểm sát các địa phương quán triệt và rút kinh nghiệm trong quá trình thực hành quyền công tố và kiểm sát xét xử án hình sự./.

Nơi nhận:

- Đ/c Nguyễn Quang Dũng, PVT (để báo cáo);
- Đ/c Vụ trưởng Vụ 7;
- Viện kiểm sát cấp cao 1,2,3;
- Vụ 14 VKSNDTC;
- Thanh tra VKSNDTC;
- Văn phòng VKSNDTC;
- VKSND 63 tỉnh, thành phố;
- Lưu VT (1b); Vụ 7 (23b)/.

**TL.VIỆN TRƯỞNG
KT.VỤ TRƯỞNG VỤ THỰC HÀNH QUYỀN
CÔNG TỐ VÀ KIỂM SÁT XÉT XỬ HÌNH SỰ
PHÓ VỤ TRƯỞNG**

Nguyễn Đăng Thắng

